

Laura Ansala

9.12.2020

Maahanmuuttajien työllisyys- ja tulokehitys pääkaupunkiseudulla

Mitä tutkitaan?

Tutkimuksessa tarkastellaan maahanmuuttajamiesten ja -naisten työllisyys- ja tulokehitystä suhteessa suomalaistaustaisiin pääkaupunkiseudulla vuosina 2006–2017. Tutkimuksessa myös selvitetään, millainen merkitys työpaikoilla ja työpaikkojen välisellä liikkuvuudella on maahanmuuttajien tulokehityksessä suhteessa suomalaistaustaisiin. Tätä kehitystä voi tapahtua yhtäältä työpaikkojen sisällä ja toisaalta työpaikan vaihtojen myötä.

Tutkimusotokseen kuuluvat maahanmuuttajat ovat pääkaupunkiseudulla asuneita ulkomailla syntyneitä ulkomaalaistaustaisia, jotka saapuivat Suomeen aikuisiällä vuosina 2006–2016. Otokseen eivät kuulu maahanmuuttajat, jotka aloittivat tutkinto-opinnot maahan saavuttuaan. Työllisyys- ja tulotarkastelut koskevat 25–60-vuotiaita.

Päätulokset

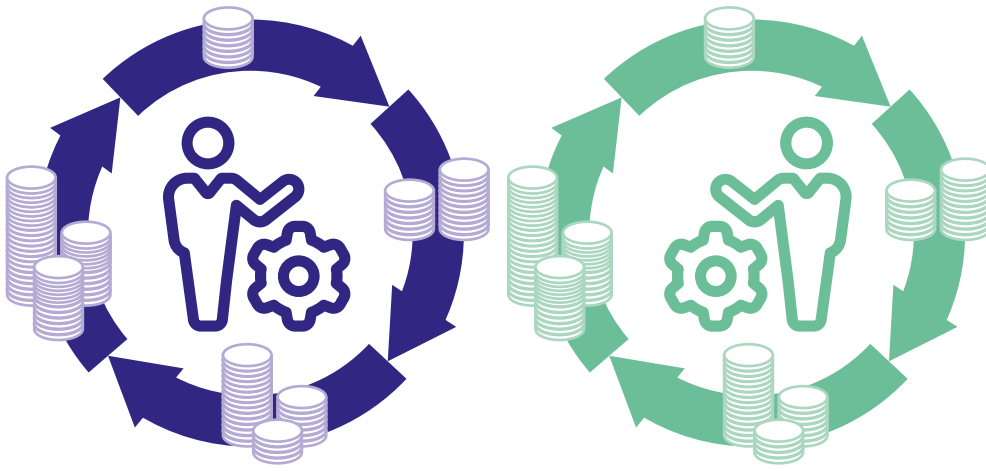
- Maahanmuuttajamiesten ja -naisten keskimääräinen työllisyys ja työtulot lähestyvät suomalaistaustaisten miesten ja naisten työllisyyttä ja työtuloja, mutta eivät saavuta niiden tasoa tarkasteltujen 12 maassaolovuoden aikana.
- Maahanmuuttajien työllisyyden ja työtulojen kasvu suhteessa suomalaistaustaisiin ei ole yhtäjaksoista, ja kehityskuluissa havaitaan miesten ja naisten välisiä eroja.
- Työpaikkojen välisellä liikkuvuudella ei näytä olevan olennaista merkitystä maahanmuuttajien suhteellisen tulokehityksen kannalta. Työpaikan vaihdot eivät myötävaikuta siihen, kuinka paljon maahanmuuttajien työtulot kasvavat suhteessa suomalaistaustaisiin tarkasteltujen maassaolovuosien aikana.

Aineisto:

Tutkimuksessa käytetään Tilastokeskuksen yksilötason pitkätaisaaineistoja, joissa samoja henkilöitä voidaan seurata yli ajan. Aineistot sisältävät muun muassa väestörakenne- ja työssäkäyntitilastojen sekä henkilöverotusaineiston tietoja kaikista Suomessa vakituisesti asuvista henkilöistä, sekä työsuhderekisterin ja Tilastokeskuksen tiedonkeruuseen perustuvia tietoja henkilöiden työsuhteista.

Menetelmä:

Maahanmuuttajien työllisyys- ja tulokehitys suhteessa suomalaistaustaisiin estimoidaan yksilön kiinteiden vaikutusten regressiomallista. Työpaikkojen välisen liikkuvuuden merkitystä maahanmuuttajien suhteellisessa tulokehityksessä tarkastellaan estimoimalla malleja, jotka sisältävät myös työpaikan kiinteät vaikutukset.

Maahanmuuttajien tulojen kehitys suhteessa suomalais-taustaisiin koostuu lähinnä työpaikkojen sisällä tapahtuvasta kehityksestä.

Mistä tulokset voivat kertoa?

Tutkimuksen tulosta työpaikkojen välisen liikkuvuuden vähäisestä merkityksestä maahanmuuttajien suhteellisessa tulokehityksessä voivat selittää useat tekijät. Yksi mahdollisuus on, että tulos liittyy havaintoon siitä, että työpaikan vaihtojen yhteydessä maahanmuuttajat ovat työttöminä tai työvoiman ulkopuolella suomalaistaustaisia useammin. Sen lisäksi että tällaiset katkokset urassa voivat alentaa työntekijän tuloja välittömästi, ne voivat heikentää myös hänen pitemmän aikavälin tulokehitystään: katkoksen aikana työntekijälle ei kerry työkokemusta ja hänen osaamisensa voi rapautua, ja katkokset voivat myös toimia negatiivisena signaalina työnantajille.

Toinen hypoteesi on, että tulos kertoo maahanmuuttajien vaikeuksista edetä parempiin työpaikkoihin ajan mittaan. Tällaisten vaikeuksien taustalla voisi olla joidenkin työnantajien puutteelliset tai virheelliset käsitykset maahanmuuttajien kyvyistä, tai se ettei osa työnantajista välttämättä osaa rekryointitilanteessa arvioida maahanmuuttajien ja suomalaistaustaisten kykyjä yhtä hyvin. Tämä voisi rajoittaa ainakin joillekin maahanmuuttajille tarjolla olevia työvaihtoehtoja ja heikentää heidän mahdollisuuksiaan kasvattaa tulojaan työpaikkaa vaihtamalla.

Etenkin maassaolon alkuvuosina myös maahanmuuttajien puutteet kielitaidossa tai vähäinen tietämys vaihtoehtoisista työnantajista voisivat vaikeuttaa heidän etenemistään parempiin työpaikkoihin. Mutta jos tämä eteneminen riippuisi vain maahanmuuttajien oman tietotaidon karttumisesta, heidän tulojensa olisi todennäköisesti havaittu kasvavan suhteessa suomalaistaustaisiin myös ajan mittaan tapahtuvien työpaikan vaihtojen myötä. Kaikkien mainittujen hypoteesien todentaminen edellyttää kuitenkin jatkotutkimusta.

Mitä tuloksista opitaan?

Tutkimus tarjoaa uutta tietoa siitä, miten pääkaupunkiseudun maahanmuuttajien tulokehitystä tapahtuu, sekä näihin havaintoihin perustuvia hypoteeseja siitä, millaiset tekijät tätä kehitystä mahdollisesti selittävät. Täten tutkimus tuo esille niitä tekijöitä, joihin jatkotutkimuksessa sekä politiikkatoimia tai työpaikkojen käytäntöjä suunniteltaessa on hyödyllistä kiinnittää huomiota.

Ulkomailla syntyneet ulkomaalaistaustaiset muodostavat kasvavan osuuden pääkaupunkiseudun työikäisestä väestöstä. Sekä heidän itsensä että pääkaupunkiseudun työmarkkinoiden kannalta on tärkeää varmistaa, että mahdollisimman monella heistä on mahdollisuus osallistua työelämään sekä myös edetä työurallaan niin halutessaan.

Helsinki

Lue koko julkaisu täältä: [pdf](#), [selattava lissu-julkaisu](#)

Lisätietoja: Laura Ansala, p. 09 310 36248

Sähköposti: [etunimi.sukunimi\(at\)hel.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)hel.fi)

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitutkimus ja -tilastot

www.hel.fi/kaupunkitieto